

**ПОСИЛЕННЯ
КОНСОЛІДАЦІЇ
СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ
НА ШЛЯХУ ВСТУПУ
УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ
МОЛДОВА ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

УДК 316+339.94
ББК 60.5+66.4

Соціологічна асоціація України
Південноукраїнське відділення САУ
Державний вищий навчальний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.
Д. Ушинського»
Кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет психології, політології та соціології
Universitatea de Stat din Moldova
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice
Centrul Sociologie și Psihologie Socială al ICJPS
Asociația Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova

**«ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ»**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

**ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:
МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Рецензенти:

Інна ГОЛУБОВИЧ, докторка філософських наук, професорка, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Лілія ЯКОВЛЕВА, доктор політичних наук, професор, професор кафедри соціології Національного університету «Одеська Юридична Академія».

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Протокол № 5 від 28.11.2024 р

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Олена ЛІСЕЄНКО**, д. соц. н., професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Члени редколегії:

МОКАНУ Віктор, д. соц. н., директор Центру соціології та соціальної психології Інституту правових, політичних та соціологічних досліджень Державного університету Молдови, керівник Асоціації соціологів і демографів Республіки Молдова, Республіка Молдова

БОРІНШТЕЙН Євген, д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

ПЕТИНОВА Оксана, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

АТАМАНЮК Зоя, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Посилення консолідації суспільства та ролі людського капіталу на шляху вступу України та Республіки Молдова до Європейського Союзу : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Кишинев- м. Одеса, 17-18 жовтня 2024 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісеєнко О. В. – 138 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

© Південноукраїнське відділення Соціологічної асоціації України, 2024

© Асоціація соціологів та демографів Республіки Молдова, 2024

ЗМІСТ

МОCANU Victor, МОCANU Ion	CERCETAREA CALITATIVĂ A RELAȚIEI DINTRE SĂNĂTATE ȘI REZILIENȚA SOCIALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA QUALITATIVE RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN HEALTH AND SOCIAL RESILIENCE IN REPUBLIC OF MOLDOVA.....	7
ЯКОВЛЕВ Денис	КОНСОЛІДАЦІЯ ШЛЯХОМ КРЕАТИВНОСТІ. РОЛЬ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ У ПІДВИЩЕННІ СТІЙКОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	15
МОCANU Angela	INFLUENȚA STRATIFICĂRII ASUPRA REZILIENȚEI SOCIALE THE INFLUENCE OF STRATIFICATION ON THE SOCIAL RESILIENCE	18
ПОДШИВАЛКІНА Валентина	ЗМУШЕНА МІГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ ЯК ФАКТОР БЕЗПЕКИ ТА ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	25
ЛОБАНОВА Алла	ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ОСНОВНІ ВИКЛИКИ І ШЛЯХИ ВІДНОВЛЕННЯ	28
KNYZHNIAK Larysa	SAFE INTELLECTUAL COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE CREATION AND IMPLEMENTATION OF HUMAN CAPITAL IN THE PROCESS OF EUROPEAN INTEGRATION	31
ТРУШЕВИЧ Ганна	СПРИЙНЯТТЯ ОБРАЗУ ЛІДЕРА ВОЄННОГО ЧАСУ УКРАЇНЦЯМИ КРЕАТИВНОГО КЛАСУ: КОМУНІКАЦІЙНИЙ ВПЛИВ	33
КАМЕНСЬКА Тетяна	РЕАГУВАННЯ СОЦІОЛОГІЧНОЇ НАУКИ НА СУЧАСНІ ЗМІНИ В УКРАЇНІ	36
КАЛАШНІКОВА Людмила	МІСІЯ СОЦІОЛОГІЇ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ : ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	38
БОРІНШТЕЙН Євген	СОЦІОКУЛЬТУРНЕ БАЧЕННЯ СТРАТЕГІЙ БЕЗПЕЦІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	41
PETINOVA Oksana, MAZUR Julia	CIVIL SECURITY IN THE CONTEXT OF DISINFORMATION AND PROTECTING AGAINST SOCIAL RISKS AND STRENGTHENING THE RESILIENCE OF SOCIET	44

Oksana PETINOVA,

*Doctor of Philosophy, professor of the Department of Philosophy, Sociology
and management of socio-cultural activities, Ushinsky University*

Julia MAZUR,

*student of the first (bachelor) level of higher education, 4th year of study,
specialty 035 «Philology», faculty of foreign languages, Ushinsky University*

CIVIL SECURITY IN THE CONTEXT OF DISINFORMATION AND PROTECTING AGAINST SOCIAL RISKS AND STRENGTHENING THE RESILIENCE OF SOCIETY

In today's society, human security includes not only physical protection, but also protection from information threats, such as disinformation and manipulation of public opinion. These have become critically important in the information society, where news, social media, and Internet resources are becoming the main sources of information for millions of people.

So what is disinformation? According to the Cambridge Dictionary, disinformation is false information disseminated with the intention of misleading people [3]. Representatives of the UN, the OSCE and other organizations emphasized in the Joint Declaration that disinformation is primarily aimed at distorting or providing deliberately false, provocative information, disseminating it as true in order to mislead the public, political opponents, competitors. In a report dated April 13, 2021, the UN Special Rapporteur on the promotion and protection of freedom of opinion and expression summarized that disinformation is “false information deliberately disseminated with the intent to cause serious social harm.” Disinformation is aimed at providing economic benefits to the disseminator, as stated in the EU Code of Practice on Countering Disinformation [4].

In 2023, the Internet is the most popular source of information in Ukraine. According to the survey, 62% of participants receive information from social media and 48% from news sites. Disinformation can be easily spread on social media due to the lack of editorial control, freedom of publication for any user, and the ability to quickly create and disseminate information for free. Internet users can easily spread viral content, which leads to widespread distribution on many sites. As a result, social networks have gained immense popularity today, as anyone can create content there [4].

How to identify disinformation on the Internet:

1) Verify the source of the information - look for reputable news agencies, experts you can trust, or official resources that provide accurate and factual information. By making sure that the source is credible, you can be more confident in the accuracy of the information you receive.

2) Check for consistency and confirmation of information - disinformation usually contains inconsistencies, discrepancies, or contradictory details. If the

information seems suspicious, it is advisable to find additional sources to confirm its accuracy.

3) Report and counteract disinformation on the platform where it is spread. Facebook, Google, and Twitter have their own systems that allow readers to report false information. It is important to report and debunk disinformation on the platform(s) where it was originally spread. This way, you can better reach the audience that was misinformed.

4) Be sure to read beyond the headline before sharing the news. Think about whether the story sounds unrealistic or too good to be true. A good story contains a lot of facts, conveyed by quotes from experts, official statistics or survey data. It may also include eyewitness accounts.

5) Determine if it is a joke. Satirical sites often make viral stories for fun.

In Ukraine, there is currently a lack of systematic research on the methods of activity of political or public figures from foreign countries in the field of information and media warfare, which involves the use of media centers and public organizations. It is worth highlighting substantial scientific and analytical studies of the problems of counteracting external threats to Ukraine in the information field in the military, political, and information spheres by scientists of the National Institute for Strategic Studies under the President of Ukraine, experts in the field of information security of the non-governmental project "Information Resistance". Among the Western sources, the study "Winning the Information War: Techniques and Counter-Strategies in Russian Propaganda" by Edward Lucas, Senior Vice President of CEPA (Center for European Policy Analysis) and Peter Pomerantsev, Senior Research Fellow at Legatum Institute [2].

The mechanisms of disinformation include:

1) Automated accounts (bots) spread false information at high speed, increasing its reach. Social networks are becoming the main battlefield for public opinion, where fake news often spreads faster than true news.

2) Disinformation often aims to trigger an emotional response, such as fear or anger, which increases its impact and makes people more susceptible to manipulation.

3) Using fake videos, photos, and fabricated news makes information more convincing, making it harder to recognize as false.

To protect yourself from disinformation, the following points should be followed. First, one of the key ways to counter disinformation is to educate citizens to critically analyze information. This includes understanding how to verify sources, recognize manipulation, and distinguish facts from opinions. Secondly, governments should implement regulatory measures against social platforms used to spread disinformation. This includes requirements for transparency of algorithms, labeling of false content, and sanctions against violators. Third, the development of independent fact-checking platforms can help society distinguish between true and fake information. It is important that these platforms are accessible and widely used.

Finally, the introduction of laws criminalizing the deliberate dissemination of disinformation can be an important tool in the fight against manipulation. However, these measures should be balanced so as not to restrict freedom of speech [1].

Therefore, disinformation and manipulation of public opinion are serious threats to human security and society as a whole. To effectively combat these issues, a comprehensive approach is needed, including education, regulation of the media space, and strengthening of democratic institutions. Protecting against disinformation not only contributes to the security of individual citizens, but also supports the stability and inclusiveness of society by strengthening social capital and trust in institutions.

REFERENCE:

1. Haievska L. A. Mechanisms of countering disinformation by state authorities by means of network management. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/1968/1989> (date of application: 11.09.2024).
2. Gurkovsky V. Mechanisms of using disinformation in the conditions of Russian hybrid aggression. URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/1393> (date of application: 11.09.2024).
3. Dezinformatsiia. Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy. URL: <https://esu.com.ua/article-21273> (date of application: 11.09.2024).
4. Dezinformatsiia: yak rozpiznaty ta borotysia. Yurydychnyi fakultet ChNU im. Yuriiia Fedkovycha. URL: <https://law.chnu.edu.ua/dezinformatsiia-yak-rozpiznaty-ta-borotysia/> (date of application: 11.09.2024).

Наталія НІКОН,

*кандидат соціологічних наук, доцент кафедри психології
та соціальної роботи, Національний університет «Одеська
політехніка»*

ПСИХОЛОГІЧНА ВРАЗЛИВІСТЬ ЧОЛОВІКІВ У КРИЗІ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ В КОНТЕКСТІ ВІЙНИ

Військові дії на території України несуть глобальні руйнування, які стосуються всіх аспектів життя суспільства, зокрема й психологічного стану людей. Від початку й дотепер військові дії в психологічному плані провокують додаткові та глибокі переживання, страх за життя, втрату матеріальних благ, невизначеність майбутнього. За таких обставин особлива відповідальність лягає на чоловіків середнього віку, які боронять свої сім'ї та державу. Однак, психологічний стан чоловіків середнього віку ще й ускладнюється переживанням кризи середнього віку. Криза середнього віку є стресовим фактором, а воєнні дії значно підвищують психологічну вразливість чоловіків. Отже, дослідження психологічного впливу війни на чоловіків в кризі середнього віку є важливим аспектом в питанні захисту людей від соціально-психологічних ризиків, що є частиною безпеки людей.